

7. Międzynarodowy Kongres Jurajski Kraków, 6–18.09.2006

7. Międzynarodowy Kongres Jurajski pod auspicjami Podkomisji Stratygrafii Jury (ISJS) Międzynarodowej Unii Nauk Geologicznych (IUGS), którego organizacja została przyznana Polsce w 2002 r. na kongresie w Palermo, odbywał się w Krakowie w dniach 6–18.09.2006 r. W skład komitetu organizacyjnego

kongresu weszli przedstawiciele różnych ośrodków geologicznych w Polsce: Andrzej Wierzbowski — przewodniczący, Bronisław A. Matyja (Wydział Geologii Uniwersytetu Warszawskiego), Andrzej Boczarowski (Wydział Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego), Jan Golonka, Michał Krobicki (Wydział Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska Akademii Górniczo-Hutniczej), Jacek Gutowski, Grzegorz Pieńkowski (Państwowy Instytut Geologiczny), Marek Lewandowski (Instytut Nauk Geologicznych Polskiej Akademii Nauk), Alfred Uchman (Instytut Nauk Geologicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego) oraz Jarosław Zacharski (Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo); ponadto w skład komitetu wszedł Roman Aubrecht z Wydziału Przyrodniczego Uniwersytetu im. Komeńskiego w Bratysławie. Sekretariat kongresu prowadzili Marcin Barski i Magdalena Sidorczuk, a program naukowy kongresu koordynowała Ewa Głowniak (wszysty z Wydziału Geologii UW).

W kongresie wzięło udział 195 osób z sześciu kontynentów i 29 krajów. Sesje naukowe odbywały się 11–14.09 w Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Przedstawiono 133 referaty oraz 93 postery zgrupowane w dziewięciu sesjach naukowych:

- geodynamika i ewolucja różnych obszarów;
- analiza facjalna i rekonstrukcje paleośrodowiska;
- paleoekologia i paleobiogeografia;
- zintegrowana stratygrafia;
- jurajskie organizmy w przestrzeni i w czasie;
- ochrona obiektów geologicznych;
- geochemia organiczna — jurajskie węglowodory;
- sesja IGCP 506: *Morskie i lądowe osady jurajskie: globalna korelacja i główne wydarzenia geologiczne*;
- sesja IGCP 458: *Wydarzenia na granicy triasu i jury*.

Abstrakty wystąpień zostały wydrukowane w *Volumina Jurassica*, vol. 4, 2006. Ponadto złożono do druku kilkadziesiąt artykułów, które po recenzjach ukażą się w pierwszych numerach *Volumina Jurassica* w 2007 r.

W trakcie kongresu spotkało się siedem grup roboczych Podkomisji Jurajskiej, które przedyskutowały stan badań nad wydzieleniem wzorców granic pięter — stratotypów (GSSP). Szczególnie dwie propozycje, dotyczące dolnych granic pięter toarku i kimerydu, są bliskie akceptacji (propozycje zostały przedstawione w *Volumina Jurassica* vol. 4), co wskazuje iż formalne wydzielenie odpowiednich stratotypów powinno nastąpić niedługo. Zaawansowane są także uzgodnienia dotyczące dolnych

granic hetangu (tym samym dolnej granicy systemu jurajskiego), keloweju i oksfordu.

Wydany został przewodnik wycieczek terenowych: Wierzbowski A., Aubrecht R., Golonka J., Gutowski J., Krobicki M., Matyja B.A., Pieńkowski G. & Uchman A. (red.), *Jurassic of Poland and adjacent Slovakian Carpathians*, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2006. Publikacja jest efektem pracy 47 autorów z 13 instytucji z Polski i Słowacji, zawiera wiele informacji o jurze tych obszarów, w tym niektóre publikowane po raz pierwszy. Mieści w sobie opisy najbardziej znanych odsłoneń jurajskich, prezentowanych podczas wycieczek terenowych: przedkongresowej (6–10.09) wycieczce A — *Od facji tetydzkich do platformowych* — po pienińskim pasie skałkowym, Karpatach Śląskich oraz Wyżynie Krakowskiej (kierownictwo: J. Golonka, M. Krobicki) oraz czterech wycieczek pokongresowych (14–18.09): wycieczki B1 — *Schemat stratygraficzny od bajosu do oksfordu* — po Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej i Wyżynie Wieluńskiej (kierownictwo A. Wierzbowski), B2 — *Górnojurajska płytkowodna platforma węglanowa i facje otwartego szelfu* — po płn.-wsch. i pld.-zach. obrzeżeniu Gór Świętokrzyskich i Wyżynie Częstochowskiej (kierownictwo: J. Gutowski i B.A. Matyja), B3 — *W obrębie Tetydy* — po pienińskim pasie skałkowym w Polsce i na Słowacji oraz Tatrach (kierownictwo: R. Aubrecht, M. Krobicki, A. Uchman), B4 — *Dolnojurajskie utwory morskie i kontynentalne: sedymentacja, sekwencje i ekosystemy* — po północnym obrzeżeniu Gór Świętokrzyskich (kierownictwo G. Pieńkowski).

Organizatorzy kongresu uzyskali wsparcie wielu organizacji i instytucji, zarówno finansowe: Podkomisja Stratygrafii Jury, Ministerstwo Środowiska, PKN Orlen SA, Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo, Fundacja Uniwersytetu Warszawskiego, jak i rzeczowe oraz logistyczne: Ojcowski Park Narodowy, Pieniński Park Narodowy, Tatrzański Park Narodowy, Muzeum Archeologiczne w Krzemionkach, Bałtowski Park Jurajski, Jurajska Spółdzielnia Pracy (producent wody mineralnej *Jurajska*), *Lhoist Polska* SA oraz kilka instytucji zarządzających kamieniołomami — Kopalnia Wapienia Czatkowice, Cegielnia *Wienerberger* w Częstochowie, Cementownia Górażdze, Cementownia Latosówka, Kopalnia Cementowni Małogoszcz, a także władz lokalnych i osób prywatnych. Wsparcia medialnego udzieliły m.in. Polskie Radio Program I, Akademickie Radio *Kampus*, Telewizja Kraków, Radio Kraków i Radio Śląsk.

W ostatnim dniu obrad kongresu podjęto decyzję o miejscu i czasie organizacji następnego — 8. Kongresu Jurajskiego. Postanowieniem zdecydowanej większości uczestników kongres odbędzie się w sierpniu 2010 r. w miastach Suining i Shehong w południowych Chinach w prowincji Syczuan; będzie tym samym pierwszym kongresem jurajskim odbywającym się na kontynencie azjatyckim.

Andrzej Wierzbowski